1. AMAÇ

Aferez işlemi sırasında ve sonrasında gelişebilecek komplikasyonları önlemek, erken tanımak, zamanında ve etkin şekilde müdahale etmek ve gerektiğinde hasta veya bağışçının güvenli sevkini sağlamaktır.

2. KAPSAM

Aferez merkezi/ünitesinde işlem yapılan tüm hasta ve bağışçıları ve birim çalışanlarını kapsar.

3. SORUMLULAR

Aferez Sorumlu Hekimi, Aferez Hemşireleri ve Teknisyenleri, Acil Servis ve Yoğun Bakım Sorumlu Hekimleri, Transfüzyon Merkezi.

4. UYGULAMA

5.1. Önleyici Önlemler

- İşlem öncesi hekim değerlendirmesi; kalp hastalığı, hipotansiyon, anemi, gebelik, ileri yaş ve çocuk hastalar gibi riskler belirlenir.
- Albümin replasmanı yapılacak hastalarda anjiyotensin dönüştürücü enzim (ACE) inhibitörü kullanımı sorgulanır; hekim kararıyla işlemden önce uygun süre kesilir.
- Hasta işlem öncesinde yeterli beslenmiş ve sıvı almış olmalıdır.
- Komplikasyonlarda kullanılacak ilaç ve malzemeler **Aferez Ünitesi Acil İlaç ve Malzeme Listesi**ne göre eksiksiz bulundurulur; her gün kontrol edilir.
- Komplikasyon algoritması birimde görünür ve kolay ulaşılabilir yerde asılıdır.

5.2. Müdahale

Komplikasyon belirtileri görüldüğünde işlem yavaşlatılır ya da durdurulur, hekime haber verilir ve **Aferez Komplikasyonları Tanı ve Tedavi Algoritması** uygulanır. Hayatı tehdit eden durumlarda (anafilaksi, kardiyak arrest, bilinç kaybı) hastanenin mavi kod uygulaması başlatılır.

5.3. Kan Ürünü İhtiyacı

İşlem sırasında kan ürünü ihtiyacı doğarsa aferez hekimi istemi yapar, transfüzyon merkezi ürünü öncelikli olarak hazırlar. Plazma değişiminde taze donmuş plazma replasmanı planlanan hastalarda ürünler işlem başlamadan önce transfüzyon merkezinden temin edilir.

5.4. Yoğun Bakım ve Acil Servise Ulaşım ve Sevk

- Birimden acil servise ve yoğun bakım ünitesine en kısa ve güvenli güzergâh belirlenmiş ve birimde asılıdır (kullanılacak asansör, koridorlar).
- Hasta, monitörize olarak sedye ya da yatakla, yanında aferez hekimi ve hemşiresi ile taşınır; transfer çantası ve oksijen hazır bulundurulur.
- Sevk öncesi ilgili birim telefonla aranarak bilgi verilir.
- Hastanın başka bir kuruluşa sevki gerekiyorsa hastanenin sevk prosedürü uygulanır; hasta bilgileri ve işlem kaydı sevk formuyla birlikte gönderilir.

5.5. Kayıt ve Geri Bildirim

İşlem süresince gelişen her türlü yan etki, komplikasyon ve yapılan müdahaleler **Aferez Yan Etki ve Komplikasyon Bildirim Formu**na ve hasta dosyasına kaydedilir. İşlemi isteyen branş hekimine, gelişen yan etkiler, komplikasyonlar ve işlemin sonucu hakkında geri bildirim yapılır. Ciddi olaylar istenmeyen olay bildirim sistemine ve gerektiğinde hemovijilans sistemine bildirilir.

5. İLGİLİ DOKÜMANLAR

- Aferez Komplikasyonları Tanı ve Tedavi Algoritması
- Aferez Ünitesi Acil İlaç ve Malzeme Listesi
- Aferez Yan Etki ve Komplikasyon Bildirim Formu
- Terapötik Aferez Hizmetleri İşleyiş Prosedürü

Bu örnek doküman Prokalite tarafından hazırlanmıştır. Kurumunuzun yapısına, yürürlükteki mevzuata, Sağlık Bakanlığı rehberlerine ve güncel bilimsel kaynaklara göre uyarlanmalı; ilaç, doz ve süre bilgileri kurumun yetkili hekim ve eczacıları tarafından doğrulanmalıdır.